

نقش میانجی مقابله معنوی منفی در رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی نوجوانان

The Mediating Role of Negative Spiritual Coping in the Relationship between Dark Triad Personality and Nonsuicidal Self- Injury in Adolescents

Mahmoud Mansouri

Department of psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

Dr. Arezo Tarimoradi*

Department of psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran. arezo.tarimoradi@kiaui.ac.ir

Dr. Ahmad Mansouri

Department of psychology, Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran.

Dr. Fatemeh Zam

Department of psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

Dr. Mustafa Bolghan-Abadi

Department of psychology, Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran.

محمود منصوری

گروه روان‌شناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

دکتر آرزو تاریموردی

(نویسنده مسئول)

گروه روان‌شناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

دکتر احمد منصوری

گروه روان‌شناسی، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.

دکتر فاطمه زم

گروه روان‌شناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

دکتر مصطفی بلقان آبادی

گروه روان‌شناسی، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.

Abstract

The aim of the present study was to investigate the mediating role of negative spiritual coping in the relationship between dark triad personality and nonsuicidal self-injury in adolescents. This study is fundamental in terms of purpose and descriptive correlation in terms of method. The statistical population of this study consisted of all high school students in public schools in Karaj in the academic year 2020-2021. The sample consisted of 351 high school students who were selected by stage cluster sampling and online during Covid 19 disease. Participants completed the dark personality scale (DPS) Jonason & Webster (2010), the spiritual coping questionnaire (SCQ) Charzyńska (2015), and the deliberate self-harm inventory (DSHI) Gratz (2001). The Pearson correlation and structural equation modeling methods were used for data analysis. The results showed that the model related to the mediating role of negative spiritual coping in the relationship between dark triad personality and nonsuicidal self-injury of adolescents has a good fit. The results showed that the direct effect of dark triad personality on non-suicidal self-injury is not significant ($P > 0.05$). The direct effect of negative spiritual coping ($P < 0.01$) and the indirect effect of dark triad personality with the mediation of negative spiritual coping on non-suicidal self-injury are significant ($P < 0.01$); Therefore, paying attention to these variables in the field of psychopathology and formulating educational and therapeutic interventions regarding nonsuicidal self-injury can be useful.

Keywords: Nonsuicidal Self- Injury, Dark Triad Personality, Spiritual coping.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی مقابله معنوی منفی در رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی نوجوانان انجام شد. این پژوهش بنیادی و توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم مدارس دولتی شهر کرج در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. نمونه مورد بررسی شامل ۳۵۱ نفر از دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم بود که طی بیماری کووید ۱۹ به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای مرحله‌ای و به صورت آنلاین انتخاب شدند. شرکت‌کنندگان مقیاس شخصیت تاریک (DPS) جانسون و وبستر (۲۰۱۰)، پرسشنامه مقابله معنوی (SCQ) خارژینسکا (۲۰۱۵) و سیاهه خود آسیب‌رسانی آگاهانه و تعمدی (DSHI) گراتز (۲۰۰۱) را تکمیل کردند. از روش‌های همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادلات ساختاری برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. نتایج نشان داد که مدل مربوط به نقش میانجی مقابله معنوی منفی در رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی نوجوانان از برازش خوبی برخوردار است. نتایج نشان داد که اثر مستقیم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر خودزنی غیرخودکشی معنادار نیست ($P > 0.05$). اثر مستقیم مقابله معنوی منفی ($P < 0.01$) و اثر غیرمستقیم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت با میانجی‌گری مقابله معنوی منفی بر خودزنی غیرخودکشی معنادار است ($P < 0.01$); ازاین‌رو توجه به این متغیرها در حوزه آسیب‌شناسی روانی و تدوین مداخله‌های آموزشی و درمانی در مورد خودزنی غیرخودکشی می‌تواند مفید باشد.

واژه‌های کلیدی: خودزنی غیرخودکشی، سه‌گانه تاریک شخصیت، مقابله معنوی.

خودزنی غیرخودکشی^۱ به آسیب عمدی سطح بدن (بریدن، سوزاندن، زدن و خراشیدن) با هدف رهایی از یک احساس یا حالت شناختی منفی، حل یک مشکل بین فردی یا القای یک حالت احساسی مثبت اشاره دارد. این رفتار در اوایل تا اواسط نوجوانی شروع می‌شود، در اواخر نوجوانی یا اوایل دهه ۲۰ زندگی به اوج می‌رسد و سپس در بزرگسالی کاهش می‌یابد. این رفتار با نیت خودکشی انجام نمی‌شود، از نظر اجتماعی پذیرفته‌شده نیست اما باعث ناراحتی بالینی قابل توجه یا اختلال در کارکردهای مختلف فرد می‌شود (انجمن روان‌پزشکی آمریکا^۲، ۲۰۲۲). نرخ شیوع آن در بین کودکان و نوجوانان، دانشجویان و بزرگسالان به ترتیب ۲۲، ۳۹ و ۵/۵ درصد گزارش شده است (ناگی^۳ و همکاران، ۲۰۲۲). عوامل زیادی مثل بدرفتاری‌های دوره کودکی، سبک‌های دلبستگی، تحمل پریشانی، خود انتقادی، سابقه خودزنی، افکار و اقدام به خودکشی، اختلال شخصیت دسته B، مصرف مواد، زن و نوجوان بودن، درماندگی، اختلال‌های اضطرابی و افسردگی با خودزنی غیرخودکشی هستند (قادری^۴ و همکاران، ۲۰۲۰؛ پلنر^۵ و همکاران، ۲۰۱۸). یکی دیگر از عوامل مرتبط با خودزنی غیرخودکشی، سه‌گانه‌های تاریک شخصیت است (گرایت‌مایر و ساگیوگلو^۶، ۲۰۲۱؛ داوود^۷ و همکاران، ۲۰۱۸). سه صفت خودشیفتگی، جامعه‌ستیزی و ماکیاولیسم به‌عنوان سه‌گانه‌های تاریک شناخته می‌شوند. این صفات در دست‌کاری کردن، سنگدلی و خودخواهی مشترک هستند (لاینز^۸، ۲۰۱۹). گرایت‌مایر و ساگیوگلو (۲۰۲۱) دریافتند که خودشیفتگی، جامعه‌ستیزی و ماکیاولیسم با خودزنی غیرخودکشی متوسط و خفیف مرتبط هستند. داوود و همکاران (۲۰۱۸) نشان دادند که بین آسیب‌پذیری به خودشیفتگی و بزرگنمایی خودشیفته با خودزنی غیرخودکشی دانشجویان همبستگی وجود دارد. بنومونته زوبل^۹ و همکاران (۲۰۲۱) دریافتند که بین آسیب‌پذیری به خودشیفتگی و خودزنی غیرخودکشی بزرگسالان رابطه وجود دارد. رابطه بین سه‌گانه‌های شخصیت و خودزنی غیرخودکشی به‌خوبی تأیید شده است، باوجوداین توجه کمی به عوامل میانجی این رابطه شده است.

دین‌داری، معنویت‌گرایی و همچنین مقابله‌های دینی و معنوی از عواملی هستند که هم با خودزنی غیرخودکشی (وسترز^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۴؛ کرس^{۱۱} و همکاران، ۲۰۱۵؛ سانسون^{۱۲} و ویدرمن، ۲۰۱۵؛ کیاربش^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۱) و هم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت (وویسکی و زاینکوفسکی^{۱۴}، ۲۰۱۷؛ بونفا-آراؤجو^{۱۵} و همکاران، ۲۰۲۱؛ قربانی^{۱۶} و همکاران، ۲۰۱۷) رابطه دارند. به تلاش افراد برای مقابله با عوامل استرس‌زا با استفاده از منابع غیرمادی مقابله معنوی گویند که شامل مقابله‌های مثبت و منفی است. مقابله معنوی مثبت شامل تلاش‌های شناختی و رفتاری افراد با هدف حل موقعیت‌های دشوار است، اما مقابله معنوی منفی مانع دریافت نیرو از منابع معنوی موجود، مانع جست‌وجوی حس و معنا در زندگی و همچنین مانع رشد، حرکت روبه‌جلو و فرا رفتن از مادیات می‌شود (خارزینسکا^{۱۷}، ۲۰۱۵). شواهد موجود نشان می‌دهد که معنویت‌گرایی/دین‌داری و همچنین مقابله‌های دینی/معنوی با خودزنی غیرخودکشی (وسترز و همکاران، ۲۰۱۴؛ کرس و همکاران، ۲۰۱۵) و آسیب به خود غیرخودکشی (سانسون و ویدرمن، ۲۰۱۵) مرتبط هستند. وسترز و همکاران (۲۰۱۴) دریافتند که بین سازه‌های دینی/معنوی و خودزنی غیرخودکشی رابطه وجود دارد. استفاده بیشتر از مقابله‌های دینی مثبت با خودزنی غیرخودکشی کمتر و برعکس استفاده بیشتر از مقابله‌های دینی منفی با خودزنی غیرخودکشی بیشتر نوجوانان مرتبط است. پژوهش دیگری (کرس و همکاران، ۲۰۱۵) نشان داد که دین‌داری/معنویت‌گرایی پیش‌بینی کننده خودزنی غیرخودکشی است. سانسون و ویدرمن (۲۰۱۵)

1. nonsuicidal self- injury
2. American Psychiatric Association (APA)
3. Nag
4. Ghaderi
5. Plener
6. Greitemeyer & Sagioglou
7. Dawood
8. Lyons
9. Beomonte Zobel
10. Westers
11. Kress
12. Sansone & Wiederman
13. Kiarbesh
14. Lowicki & Zajenkowski
15. Bonfá-Araujo
16. Ghorbani
17. Charzyńska

گزارش کردند که برخی از جنبه‌های معنویت‌گرایی/دین‌داری (تا چه اندازه شرکت‌کننده خود را فردی معنوی می‌داند، نمره مقیاس ارزیابی کارکردی درمان بیماری‌های مزمن - بهزیستی معنوی) با آسیب به خود غیرخودکشی مرتبط هستند. نتایج مطالعه کیارزش و همکاران (۲۰۲۱) نشان داد که بین عوامل دینی/معنوی با خودزنی غیرخودکشی بزرگسالان رابطه وجود دارد.

پژوهش‌های انجام‌شده دریافتند که بین صفات تاریک (جامعه‌ستیزی و ماکیاولیسم) و دین‌داری رابطه وجود دارد. بعلاوه رابطه بین صفات تاریک و باورهای دینی با همدلی میانجی می‌شود (وویشکی و زاینکوفسکی، ۲۰۱۷). همچنین، بین هسته تاریک شخصیت و معنویت‌گرایی همبستگی وجود دارد. آن‌ها دریافتند که هسته تاریک شخصیت پیش‌بینی‌کننده ایمان، پیوند معنوی و قدرت معنوی هستند که می‌توانند به‌عنوان راهبردهای مقابله معنوی در نظر گرفته شوند (بونفا-آرائوچو و همکاران، ۲۰۲۱). قربانی و همکاران (۲۰۱۷) دریافتند که بین نگرش به اسلام و تجارب دینی معلمان با سه‌گانه‌های تاریک شخصیت رابطه وجود دارد. برخی پژوهش‌ها با مرور پیشینه پژوهش نشان دادند که خودشیفتگی و ویژگی‌های خودشیفتگی با مشکلاتی در عملکرد دینی و معنوی مانند کشمکش‌های دینی و معنوی مرتبط است (گرایز^۱ و همکاران، ۲۰۱۸). با توجه به اینکه الف) بسیاری از جنبه‌های خودزنی غیرخودکشی ناشناخته است (ناک^۲ و همکاران، ۲۰۰۶)، ب) به‌عنوان اختلالی برای مطالعه بیشتر قلمداد می‌شود (انجمن روان‌پزشکی آمریکا، ۲۰۲۲) و ج) یکی از نگرانی‌های عمده در مورد نوجوانان محسوب می‌شود (ژو^۳ و همکاران، ۲۰۲۰)، تلاش برای شناخت بهتر آن، تدوین مدل‌های آسیب‌شناختی، بسته‌های آموزشی و درمانی دارای اهمیت است. از سوی دیگر، اگرچه رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی نوجوانان بررسی شده است (گرایت‌مایر و ساگیوگلو، ۲۰۲۱؛ داوود و همکاران، ۲۰۱۸)، اما پژوهش‌های اندکی عوامل میانجی این رابطه را بررسی کرده‌اند. در همین راستا، این پژوهش با هدف بررسی نقش میانجی مقابله معنوی در رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی نوجوانان انجام شد.

روش

روش پژوهش حاضر از نظر هدف بنیادی و از نظر روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم مدارس دولتی شهر کرج در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. تعداد ۳۵۱ نفر از دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم مدارس دولتی شهر کرج نمونه پژوهش را تشکیل دادند که طی بیماری کووید ۱۹ به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای مرحله‌ای به‌صورت آنلاین انتخاب شدند. پس از تأیید این پژوهش در دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج و اخذ کد مصوبه اخلاق از کمیته اخلاق در پژوهش‌های زیست‌پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان، ابتدا از بین تمام نواحی شهر کرج دو ناحیه یک و چهار به‌تصادف انتخاب شد. در هر ناحیه دو مدرسه از بین مدارس متوسطه دوم دولتی انتخاب شد. به علت غیرحضور بودن مدارس پس از هماهنگی با مدارس لینک پرسشنامه‌ها که در سایت دی جی فرم (<https://digiform.ir>) طراحی شده بود در اختیار مدارس قرار گرفت تا در کانال نرم‌افزار شاد کلاس‌های موردنظر قرار گیرد. در لینک مربوط پس از ورود ابتدا برای شرکت‌کنندگان توضیح داده شد که برای انجام یک کار پژوهشی انتخاب شده‌اند و شرکت آن‌ها اختیاری است. پس از کسب رضایت از آن‌ها هر پرسشنامه به همراه دستورالعمل اجرا و تقدیر و تشکر در اختیار آن‌ها قرار گرفت. رضایت دانش‌آموزان برای شرکت در پژوهش و نداشتن ناتوانی جسمی از جمله نایبایی جزو ملاک‌های ورود بود. عدم تمایل به ادامه شرکت در پژوهش و دستیابی به پرسشنامه‌های مخدوش (عدم پاسخگویی به حداقل ۵ درصد از سؤال‌های یکی از پرسشنامه‌ها) جزو ملاک‌های خروج بود. رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش، رعایت اصل رازداری و اجتناب از آسیب رساندن به آن‌ها جزو ملاحظات اخلاقی بود. این پژوهش دارای کد مصوبه اخلاق IR.IAU.LIAU.REC.1400.052 از کمیته اخلاق در پژوهش‌های زیست‌پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان می‌باشد. از نرم‌افزارهای آماری SPSS نسخه ۲۸ و LISREL نسخه ۸.۸ و همچنین روش‌های همبستگی پیرسون و مدل‌یابی معادلات ساختاری برای تحلیل داده‌ها استفاده شد.

1. Grubbs
 2. Nock
 3. Zhu

ابزار سنجش

مقیاس شخصیت تاریک^۱ (DPS): این مقیاس توسط جانسون و بستر^۲ (۲۰۱۰) طراحی شده است و شامل ۱۲ ماده می‌باشد. پاسخ به هر سؤال بر اساس یک مقیاس لیکرت سه‌درجه‌ای و در دامنه‌ای از ۱ (اصلاً مرا توصیف نمی‌کند) تا ۳ (کاملاً مرا توصیف می‌کند) نمره‌گذاری می‌شود. این مقیاس دارای نمره کل و شامل سه خرده مقیاس ماکیاولیسم (۴ گویه)، جامعه‌ستیزی (۴ گویه) و خودشیفتگی (۴ گویه) می‌باشد. آن‌ها پایایی این مقیاس را به روش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) ۰/۸۳ گزارش کردند. همچنین پایایی آن را به روش بازآزمایی (به فاصله ۳ هفته) ۰/۷۶ تا ۰/۸۹ گزارش کردند. پایایی خرده مقیاس‌های ماکیاولیسم (۰/۷۲ تا ۰/۷۷)، جامعه‌ستیزی (۰/۶۶ تا ۰/۶۹) و خودشیفتگی (۰/۷۸ تا ۰/۸۵) به روش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) مناسب گزارش شده است. روایی همگرای نمره کل و خرده مقیاس‌های این مقیاس با خرده مقیاس‌های ماتریس چند صفتی-چند روشی، صفات شخصیت پرسشنامه پنج عاملی NEO، پرسشنامه شخصیت ۱۰ ماده‌ای، پرسشنامه جهت‌گیری اجتماعی-جنسی و پرسشنامه پرخاشگری ۰/۱۳ تا ۰/۵۱ بوده است (جانسون و وبستر، ۲۰۱۰). حاجلو و همکاران (۱۳۹۵) با بررسی گروهی از افراد ۱۶ تا ۴۰ سال پایایی خرده مقیاس‌های ماکیاولیسم، جامعه‌ستیزی و خودشیفتگی را به روش همسانی درونی به ترتیب ۰/۷۴، ۰/۶۳ و ۰/۸۳ گزارش کردند. همچنین نشان دادند که این آزمون از روایی محتوایی و سازه مناسب برخوردار می‌باشد. سرانجام، آن‌ها ساختار سه عاملی این پرسشنامه را تکرار کردند. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کل و خرده مقیاس‌های ماکیاولیسم، جامعه‌ستیزی و خودشیفتگی به ترتیب ۰/۸۰، ۰/۸۱، ۰/۵۷ و ۰/۸۶ بود.

پرسشنامه مقابله معنوی^۳ (SPQ): این پرسشنامه توسط خارژینسکا (۲۰۱۵) ساخته شده است. ۳۲ ماده دارد، بر اساس یک مقیاس لیکرت پنج‌درجه‌ای از ۱ (کاملاً نادرست) تا ۵ (کاملاً درست) نمره‌گذاری می‌شود، اما نسخه فارسی آن (خدایاری فرد^۴ و همکاران، ۲۰۱۹) بر اساس یک مقیاس لیکرت شش‌درجه‌ای از ۱ (کاملاً نادرست) تا ۶ (کاملاً درست) نمره‌گذاری می‌شود. این پرسشنامه شامل دو عامل مقابله معنوی مثبت (شامل چهار خرده مقیاس شخصی، اجتماعی، محیطی و دینی) و منفی (شامل سه خرده مقیاس شخصی، اجتماعی و دینی) است. پایایی این پرسشنامه با استفاده از روش همسانی درونی ۰/۶۷ تا ۰/۹۵ بوده است. ضریب آلفای کرونباخ برای مقابله معنوی مثبت و منفی به ترتیب برابر ۰/۹۲ و ۰/۸۲ گزارش شده است. پایایی آن به روش باز آزمایی (به فاصله ۶ هفته) برای مقابله معنوی مثبت و منفی ۰/۷۸ و ۰/۷۲ گزارش شده است. این پرسشنامه از روایی سازه خوبی برخوردار است. روایی همگرا و واگرایی خرده مقیاس‌های این پرسشنامه با پرسشنامه خود توصیفی (معنویت)، پرسشنامه مقابله دینی، پرسشنامه بخشش و پرسشنامه بررسی سلامت ۰/۱۳ تا ۰/۸۳ بوده است. خدایاری فرد و همکاران (۲۰۱۹) پایایی این آزمون را به روش همسانی درونی برای نمره کل، مقابله معنوی مثبت و منفی به ترتیب برابر ۰/۸۴، ۰/۹۰ و ۰/۸۴ گزارش کردند. ضرایب پایایی مربوط به خرده مقیاس‌های مقابله معنوی مثبت و منفی نیز بین ۰/۵۷ تا ۰/۹۰ بوده است. الگوی هفت عاملی این پرسشنامه برازش قابل قبولی (۰/۹۵) = شاخص برازش تطبیقی، ۰/۹۲ = شاخص برازش نرم شده، ۰/۹۴ = شاخص برازش نرم نشده، ۰/۹۵ = شاخص برازش افزایشی، ۰/۹۱ = شاخص برازش نسبی، ۰/۸۷ = شاخص نیکویی برازش و ۰/۰۶ = جذر میانگین مجذورات خطای تقریب) دارد. این پرسشنامه از روایی همگرا و واگرایی (۰/۸۱-۰/۲۳ = فرم کوتاه مقیاس مقابله دینی، ۰/۷۳-۰/۲۲ = راهبردهای مقابله معنوی، ۰/۶۰-۰/۱۹ = مقیاس هوش معنوی، ۰/۶۴-۰/۱۹ = پرسشنامه ملی سلامت روانی دانشجویان) مناسبی برخوردار بوده است. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای مقابله معنوی منفی ۰/۸۴ بود.

سیاهه خود آسیب‌رسانی آگاهانه و تعمدی^۵ (DSHI): این سیاهه خود گزارشی ۱۷ ماده دارد و توسط گراتز^۶ (۲۰۰۱) ساخته شده است. شرکت‌کنندگان به هر ماده به صورت بلی (۱) یا خیر (۰) پاسخ می‌دهند. این سیاهه فراوانی، شدت، مدت و نوع رفتار خودزنی را در طول یک سال گذشته ارزیابی می‌کند. گراتز (۲۰۰۱) پایایی این آزمون را به روش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) و باز آزمایی (در فاصله زمانی ۴-۲ هفته) ۰/۸۳ و ۰/۶۸ گزارش کرد. همچنین نشان داد که از روایی همگرا و افتراقی مناسبی (۰/۴۳-۰/۳۵ = پرسشنامه خودآسیبی کلی، ۰/۴۸-۰/۴۰ = مقیاس سازمان شخصیت مرزی، ۰/۲۵- -۰/۲۱ = پرسشنامه مطلوبیت اجتماعی مارلو-کرون) برخوردار

1. Dark Personality Scale (DPS)

2. Jonason & Webster

3. Spiritual Coping Questionnaire (SPQ)

4. Khodaryarifard

5. Deliberate Self-Harm Inventory (DSHI)

6. Gratz

است. در پژوهش قادری و همکاران (۲۰۲۰) پایایی این سیاهه به روش همسانی درونی ۰/۷۷ گزارش شده است. در پژوهش حاضر اعتبار آزمون به روش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) ۰/۷۰ بود.

یافته ها

از بین ۳۵۱ پرسشنامه توزیع شده، ۳۰۷ پرسشنامه شرایط لازم برای تحلیل را داشتند. میانگین و انحراف معیار سن افراد شرکت کننده حدود ۱۷ سال ($M=16/91$, $SD=0/83$) بود. پایه تحصیلی ۱۳۶ نفر دهم (۴۴/۳ درصد)، ۱۱۱ نفر یازدهم (۳۶/۲ درصد) و ۶۰ نفر (۱۹/۵ درصد) دوازدهم بود. تعداد ۱۰۵ (۳۴/۲ درصد) و ۲۰۱ نفر (۶۵/۵ درصد) از شرکت کنندگان به ترتیب پسر و دختر بودند. در جدول ۱ میانگین، انحراف استاندارد و همچنین ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

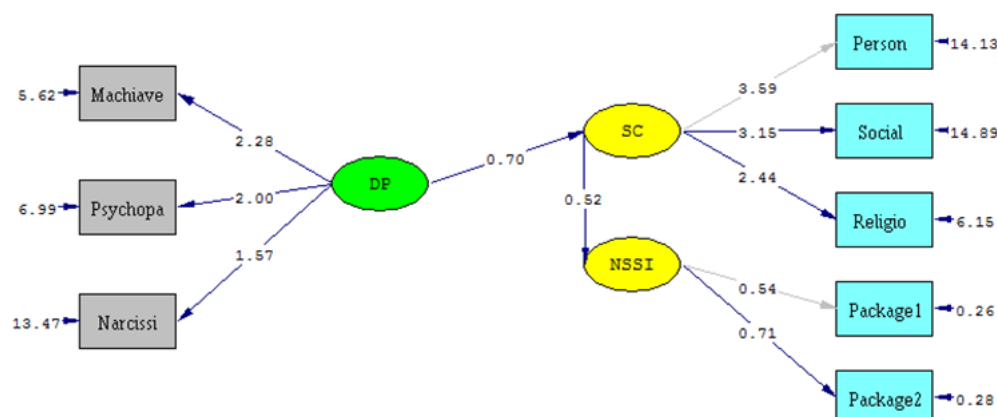
جدول ۱. میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱. ماکیاولیسم	-										
۲. جامعه ستیزی	۰/۴۱**	-									
۳. خودشیفتگی	۰/۲۹**	۰/۲۰**	-								
۴. سه گانه های تاریک کل	۰/۷۵**	۰/۷۱**	۰/۷۲**	-							
۵. شخصی	۰/۲۶**	۰/۳۰**	۰/۰۹	۰/۲۹**	-						
۶. اجتماعی	۰/۳۶**	۰/۳۲**	۰/۲۰**	۰/۴۰**	۰/۳۹**	-					
۷. دینی	۰/۳۵**	۰/۲۴**	۰/۲۳**	۰/۳۷**	۰/۵۰**	۰/۴۵**	-				
۸. مقابله معنوی منفی کل	۰/۴۰**	۰/۳۷**	۰/۲۱**	۰/۴۴**	۰/۸۲**	۰/۷۹**	۰/۷۷**	-			
۹. بسته اول	۰/۰۹	۰/۲۴**	۰/۰۸	۰/۱۸**	۰/۳۷**	۰/۲۰**	۰/۱۹**	۰/۳۳**	-		
۱۰. بسته دوم	۰/۱۶**	۰/۲۲**	۰/۱۷**	۰/۲۵**	۰/۳۶**	۰/۲۴**	۰/۲۲**	۰/۳۵**	۰/۵۸**	-	
۱۱. خودزنی غیر خودکشی کل	۰/۱۹**	۰/۲۵**	۰/۱۶**	۰/۲۸**	۰/۴۳**	۰/۲۶**	۰/۲۷**	۰/۴۱**	۰/۷۷**	۰/۸۷**	-
میانگین	۷/۲۵	۹/۴۷	۱۴/۶۷	۳۱/۴۳	۸/۲۸	۹/۵۱	۶/۵۸	۲۴/۳۹	۰/۳۳	۰/۴۶	۰/۶۶
انحراف استاندارد	۳/۲۸	۳/۳۱	۳/۹۹	۷/۶۷	۵/۲۰	۴/۹۷	۳/۴۷	۱۰/۸۸	۰/۷۴	۰/۸۸	۱/۰۵

* $P < 0/05$ ** $P < 0/01$

نتایج به دست آمده در جدول ۱ نشان می دهد که بین سه گانه های تاریک شخصیت ($r=0/28$, $P<0/01$) و خرده مقیاس های ماکیاولیسم ($r=0/19$, $P<0/01$)، جامعه ستیزی ($r=0/25$, $P<0/01$) و خودشیفتگی ($r=0/16$, $P<0/01$) و همچنین نمره کل مقابله معنوی منفی ($r=0/41$, $P<0/01$) و خرده مقیاس های مقابله معنوی منفی شخصی ($r=0/43$, $P<0/01$)، اجتماعی ($r=0/26$, $P<0/01$) و دینی ($r=0/27$, $P<0/01$) با خودزنی غیر خودکشی رابطه معناداری وجود دارد. نتایج نشان می دهد که بین سه گانه های تاریک شخصیت ($r=0/44$, $P<0/01$) و خرده مقیاس های ماکیاولیسم ($r=0/40$, $P<0/01$)، جامعه ستیزی ($r=0/37$, $P<0/01$) و خودشیفتگی ($r=0/21$, $P<0/01$) با مقابله معنوی منفی رابطه معناداری وجود دارد. از این رو پیش فرض رابطه معنادار بین متغیر میانجی با متغیر پیش بین و ملاک رعایت شده است. شاخص کجی و کشیدگی برای متغیر سه گانه های تاریک شخصیت ($Ku=-0/08$, $Sk=0/06$)، مقابله معنوی منفی ($Ku=0/62$, $Sk=0/21$) و خودزنی غیر خودکشی ($Ku=0/21$, $Sk=1/31$) در محدوده +۲- قرار دارد، بنابراین شکل توزیع داده ها بهنجار است. متغیرها فاصله ای بودند. بررسی پیش فرض استقلال خطاها با استفاده از آزمون دوربین-واتسون نشان داد که مقدار آن برابر ۱/۹۱ است و در محدوده قابل قبول ۱/۵ تا ۲/۵ قرار دارد. آماره تحمل و تورم واریانس به ترتیب برابر ۱/۶۳ و ۰/۸۶ بود. با توجه به فاصله شاخص تحمل از ۰/۱ و همچنین کوچک تر بودن شاخص تورم واریانس از ۱۰، مشکل هم خطی چندگانه وجود ندارد. در شکل ۱ مدل برازش شده پژوهش ارائه شده است.

نقش میانجی مقابله معنوی منفی در رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی نوجوانان
The Mediating Role of Negative Spiritual Coping in the Relationship between Dark Triad Personality and Nonsuicidal ...

شکل ۱. مدل اصلاح‌شده پژوهش

پی‌نوشت ۱: سه‌گانه‌های تاریک شخصیت = DP، ماکیاولیسم = Machiavellianism، جامعه‌ستیزی = Psychopathy، خودشیفتگی = Narcissism، مقابله معنوی منفی = SC، مقابله معنوی منفی شخصی = Person، مقابله معنوی منفی اجتماعی = Social، مقابله معنوی منفی دینی = Religion، خودزنی غیرخودکشی = NSSI، بسته اول خودزنی غیرخودکشی = Package1، بسته دوم خودزنی غیرخودکشی = Package2

در ابتدا مدل پیشنهادی پژوهش مبنی بر اینکه نقش مقابله معنوی منفی میانجی رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی نوجوانان است بررسی شد. نتایج نشان داد که اثر مستقیم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر مقابله معنوی منفی معنادار است ($\beta=0/70$, $P<0/01$)، اما اثر مستقیم آن بر خودزنی غیرخودکشی غیر معنادار است ($\beta=0$, $P>0/05$). اثر مستقیم مقابله معنوی منفی بر خودزنی غیرخودکشی معنادار است ($\beta=0/52$, $P<0/01$). اثر غیرمستقیم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر خودزنی غیرخودکشی از طریق مقابله معنوی منفی معنادار است ($\beta=0/37$, $t=3/31$, $p<0/01$). نتایج نشان داد که شاخص‌های χ^2 دو، برازش تطبیقی، برازش هنجاری، برازش نرم نشده، برازش افزایشی، شاخص برازش نسبی، نیکویی برازش و جذر میانگین مجذورات خطای تقریب به ترتیب برابر $(P=0/0023)$ ، $45/11$ ، $0/96$ ، $0/94$ ، $0/97$ ، $0/91$ ، $0/96$ و $0/74$ است. نتایج فوق نشان می‌دهد که مدل اولیه از برازش مطلوبی برخوردار است، باوجوداین به علت غیر معنادار بودن اثر مستقیم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر خودزنی غیرخودکشی، اصلاح مدل انجام شد. نگاره مدل اصلاحی در شکل ۱ ارائه شده است. در جدول ۲ اثرات مستقیم متغیرهای پژوهش بر خودزنی غیرخودکشی و مقابله معنوی منفی ارائه شده است.

جدول ۲. نتایج اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای پژوهش در مدل اصلاحی پژوهش

مسیر مستقیم	اثر غیراستاندارد	اثر استاندارد	مقدار تی	P
اثر سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر مقابله معنوی منفی	0/70	0/70	7/84	<0/01
اثر مقابله معنوی منفی خودزنی غیرخودکشی	0/52	0/52	5/57	<0/01

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد اثر مستقیم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر مقابله معنوی منفی ($\beta=0/70$, $P<0/01$) معنادار است. همچنین اثر مستقیم مقابله معنوی منفی بر خودزنی غیرخودکشی معنادار است ($\beta=0/52$, $P<0/01$). در جدول ۳ اثر غیرمستقیم متغیر سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر خودزنی غیرخودکشی از طریق مقابله معنوی منفی ارائه شده است.

جدول ۳. نتایج اثر غیرمستقیم متغیرهای پژوهش در مدل اصلاحی پژوهش

مسیر غیرمستقیم	اثر غیراستاندارد	خطای استاندارد	مقدار تی	P
سه‌گانه‌های تاریک شخصیت - مقابله معنوی منفی - خودزنی غیرخودکشی	0/36	0/36	5/19	<0/01

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که اثر غیرمستقیم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر خودزنی غیرخودکشی از طریق مقابله معنوی منفی معنادار است ($P < 0.01$, $\beta = 0.37$). در جدول ۴ شاخص‌های برازش مدل اصلاح‌شده پژوهش ارائه شده است.

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل

شاخص	χ^2/df	RSMEA	CFI	NFI	NNFI	IFI	RFI	GFI
ملاک برازش	$3 \leq$	$0.08 \leq$	$0.90 \leq$	$0.90 \leq$	$0.90 \leq$	$0.90 \leq$	$0.90 \leq$	$0.90 \leq$
آماره پژوهش حاضر	۲/۵۰	۰/۰۷	۰/۹۷	۰/۹۴	۰/۹۵	۰/۹۷	۰/۹۱	۰/۹۶

عدد حاصل از تقسیم χ^2 بر درجه آزادی برابر ۲/۵ بود. با توجه به اینکه این شاخص کوچک‌تر از ۳ است که نشان‌دهنده برازندگی مدل است. مقدار GFI, RFI, IFI, NNFI, NFI, CFI و RSMEA به ترتیب برابر ۰/۹۷، ۰/۹۴، ۰/۹۵، ۰/۹۷، ۰/۹۱، ۰/۹۶ و ۰/۰۷ است. بر اساس منابع موجود (میرزا^۱ و همکاران، ۲۰۱۶) GFI, RFI, IFI, NNFI, NFI, CFI بیشتر از ۰/۹۰ و RSMEA کمتر از ۰/۰۸ نشان‌دهنده برازش مطلوب مدل است. با توجه به اینکه شاخص‌های برازش بزرگ‌تر از ۰/۹۰ و RSMEA کمتر از ۰/۰۸ است، مدل مربوط به نقش میانجی مقابله معنوی منفی در رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی از برازش خوبی برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی مقابله معنوی در رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی نوجوانان بود. نتایج نشان داد که اثر مستقیم مقابله معنوی منفی بر خودزنی غیرخودکشی نوجوانان معنادار است. این نتایج با یافته‌های وسترز و همکاران (۲۰۱۴)، کرس و همکاران (۲۰۱۵)، سانسون و ویدرمن (۲۰۱۵) و کیارزش و همکاران (۲۰۲۱) همسو است. در تبیین نتایج فوق می‌توان گفت فعالیت‌های دینی و معنوی سبب کاهش آسیب‌پذیری افراد نسبت به رفتارهای مقابله‌ای ناسازگار و اثرات آسیب‌شناختی بلندمدت می‌شوند (کیارزش و همکاران، ۲۰۲۱). معنویت‌گرایی/دین‌داری می‌تواند ابزار مفیدی برای درک و تجربه زندگی باشد و همچنین سبب افزایش توانایی افراد برای برقراری ارتباط با تجارب زندگی‌شان شود. اثرات تعدیل‌کننده معنویت‌گرایی/دین‌داری می‌تواند جهان‌بینی، نگرش و مهارت‌های مثبت و کارآمدی را فراهم سازد که مانع خودزنی به‌عنوان یک مکانیسم مقابله‌ای می‌شود (کرس و همکاران، ۲۰۱۵). باوجوداین در برخی پژوهش‌ها (سانسون و ویدرمن، ۲۰۱۵) بین برخی جنبه‌های معنویت‌گرایی/دین‌داری (تا چه اندازه شرکت‌کننده خود را فردی دین‌دار یا معنوی می‌داند، تا چه اندازه دین در فهم و مواجهه با موقعیت استرس‌زا دخیل است) و آسیب به خود غیرخودکشی رابطه‌ای مشاهده نشده است. پژوهش اخیر در مورد بزرگسالان و موارد بالینی یا دارای سابقه خودزنی یا آسیب به خود غیرخودکشی انجام شده است، درحالی‌که پژوهش حاضر در مورد نوجوانان ۱۶ تا ۱۹ عادی انجام شده است.

افرادی که در شرایط استرس‌زا از مقابله معنوی منفی استفاده می‌کنند اغلب به نفی هدف و معنای زندگی خود می‌پردازند. بر ضعف‌ها و محدودیت‌های خود تأکید می‌کنند و همچنین بر خطاها یا تخلفات خود تمرکز دارند (بعد شخصی؛ خود را قانع می‌کردم که زندگی‌ام هیچ هدف و معنایی ندارد). آن‌ها مردم را به‌عنوان موجوداتی خودخواه و مراقب منافع خود در نظر می‌گیرند (بعد اجتماعی؛ سعی می‌کردم به دیگران ثابت کنم که آن‌ها خودخواه، خودمحور و ریاکار هستند). چالش دینی درونی آن‌ها خود را به شکل کینه نسبت به خدا/قدرت برتر، سرزنش او و نفی او (بعد دینی؛ خداوند را برای آنچه در زندگی‌ام اتفاق افتاده بود مقصر می‌دانستم، از خداوند به خاطر اینکه مرا رها کرده بود، خشمگین بودم، فکر می‌کردم که خداوند مرا به خاطر گناهانم تنبیه می‌کند) نشان می‌دهد (خارژینسکا، ۲۰۱۵). بر این اساس می‌توان گفت در شرایط استرس‌زا استفاده بیشتر از مقابله‌های دینی منفی با احتمال خودزنی غیرخودکشی بیشتر برای رهایی از احساس‌های ناخوشایند و اجتناب از تنبیه رابطه دارد. دین‌داری کمتر با استفاده بیشتر از خودزنی غیرخودکشی برای کاهش هیجان‌های منفی ناخواسته مرتبط است. به نظر می‌رسد افراد درگیر خودزنی غیرخودکشی برای رهایی از هیجان‌های ناخوشایند یا فرار از یک‌چیز نامطلوب بیرونی خودزنی می‌کنند. آن‌ها احساس می‌کنند توسط خداوند رها شده‌اند یا مجازات شده‌اند و همچنین ممکن است حضور یا

حمایت خداوند را زیر سؤال ببرند (وسترز و همکاران، ۲۰۱۴). در این شرایط خودزنی غیرخودکشی به‌عنوان تنظیم‌کننده هیجان‌ها، افکار یا حواس یا به‌عنوان خود تنبیهی یا ابراز پریشانی عمل می‌کند (کیارباش و همکاران، ۲۰۲۱).

نتایج نشان داد که اثر مستقیم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر مقابله معنوی منفی نوجوانان معنادار است. نتایج این پژوهش همسو با پژوهش‌های وویسکی و زاینکوفسکی (۲۰۱۷) و بونفا-آرائوجو و همکاران (۲۰۲۱) نشان داد بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت با دین‌داری/معنویت‌گرایی رابطه وجود دارد. در تبیین نتایج فوق می‌توان گفت که افراد دارای صفات سه‌گانه تاریک شخصیت افرادی دست‌کاری کننده، غیر همدل، سنگدل و خودخواه هستند (لاینز، ۲۰۱۹) و اغلب دین‌دار یا مهربان نیستند (بونفا-آرائوجو و همکاران، ۲۰۲۱، وویسکی و زاینکوفسکی، ۲۰۲۱). چنین افرادی در شرایط استرس‌زا اغلب به نفی هدف و معنای زندگی و تأکید بر ضعف‌ها و محدودیت‌هایی خود می‌پردازند و بر خطاها یا تخلفات خود تمرکز دارند. آن‌ها مردم را افرادی خودخواه، خودمحور و ریاکار می‌دانند. خداوند را مقصر اتفاقات زندگی خود می‌دانند. از خداوند به خاطر اینکه آن‌ها را رها کرده، خشمگین هستند و فکر می‌کنند خداوند آن‌ها را به خاطر گناهانشان تنبیه می‌کند. در همین راستا بونفا-آرائوجو و همکاران (۲۰۲۱) معتقدند که هسته تاریک شخصیت پیش‌بینی کننده ایمان، پیوند معنوی و قدرت معنوی پایین است که می‌توانند به‌عنوان راهبردهای مقابله معنوی در نظر گرفته شوند.

نتایج نشان داد که اثر مستقیم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر خودزنی غیرخودکشی نوجوانان غیر معنادار است، اما نتایج مربوط به رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی با یافته‌های گرایت‌مایر و ساگیوگلو (۲۰۲۱)، داوود و همکاران (۲۰۱۸) و ئومونته زوبل و همکاران (۲۰۲۱) همسو بود. در تبیین این نتایج می‌توان گفت افراد دارای صفات تاریک شخصیت که حس غلو شده‌ای از اهمیت خود و حس برتری دارند، تمایل به دست‌کاری و استثمار دیگران دارند و همچنین افراد سنگدل و بی‌احساس هستند (لاینز، ۲۰۱۹؛ گرایت‌مایر و ساگیوگلو، ۲۰۲۱) خودزنی غیرخودکشی بیشتری از خود نشان می‌دهند. به نظر می‌رسد این افراد برای رهایی، فرار یا محافظت خود در برابر هیجان‌های منفی دست به رفتارهای خودزنی غیرخودکشی می‌زنند (داوود و همکاران، ۲۰۱۸؛ گرایت‌مایر و ساگیوگلو، ۲۰۲۱؛ ئومونته زوبل و همکاران، ۲۰۲۱). به عبارت دیگر، خودزنی غیرخودکشی به‌عنوان تنظیم‌کننده هیجان‌ها، افکار یا حواس یا به‌عنوان خود تنبیهی یا ابراز پریشانی عمل می‌کند (کیارباش و همکاران، ۲۰۲۱). داوود و همکاران بیان کردند (۲۰۱۸) که افراد با خودشیفتگی آسیب‌شناختی بالا انتظارات بالایی از خود و دیگران دارند، اما برای تنظیم خود و هیجان‌های خود به دیگران متکی هستند؛ بنابراین این افراد در پاسخ به شکست‌های خود افزایشی و عدم شناخته شدن یا تحسین توسط دیگران به احتمال زیاد درگیر خودزنی غیرخودکشی می‌شوند. این رفتار ممکن است تلاشی برای محافظت از خود در برابر هیجان منفی مانند شرم مرتبط با از فقدان، شکست و آسیب خودشیفتگی باشد و درعین حال به فرد خودشیفته احساس آسیب‌ناپذیری و تسلط بر زندگی خود بدهد. افراد خودشیفته‌ای که به خاطر برآورده نشدن نیازهایشان دچار ناکامی و ناامیدی می‌شوند به احتمال بیشتری درگیر خودزنی غیرخودکشی می‌شوند (داوود و همکاران، ۲۰۱۸).

نتایج نشان داد که اثر غیرمستقیم سه‌گانه‌های تاریک شخصیت بر خودزنی غیرخودکشی نوجوانان با میانجی‌گری مقابله معنوی منفی معنادار است. اگرچه پیش‌ازاین به پژوهش‌های همسو و ناهمسو درباره روابط دویه‌ای متغیرهای پژوهش اشاره شد، اما پژوهشی همسو با پژوهش حاضر درباره نقش میانجی مقابله معنوی منفی در رابطه بین سه‌گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی نوجوانان مشاهده نشد. در تبیین نتایج فوق می‌توان گفت افراد دارای صفات سه‌گانه تاریک شخصیت حس غلو شده‌ای از اهمیت خود و حس برتری دارند. تمایل به دست‌کاری و استثمار دیگران دارند. همچنین سنگدل و بی‌احساس هستند (لاینز، ۲۰۱۹؛ گرایت‌مایر و ساگیوگلو، ۲۰۲۱). این افراد اغلب دین‌دار یا مهربان نیستند (بونفا-آرائوجو و همکاران، ۲۰۲۱، وویسکی و زاینکوفسکی، ۲۰۲۱). به نظر می‌رسد افراد دارای صفات جامعه‌ستیزی و ماکیاولیسم بالا مهارت‌های کافی برای رشد باورهای دینی/مذهبی را ندارند (وویسکی و زاینکوفسکی، ۲۰۱۷). از طرف دیگر افراد دارای نمره بالا در صفات تاریک شخصیت از ارتباط خود با خدا به‌عنوان یک ابزار استفاده می‌کنند، زیرا ممکن است آن‌ها قادر به برقراری رابطه دینی واقعی نباشند. درنتیجه آن‌ها ممکن است برای دست‌کاری و قانع کردن دیگران برای اینکه یک نیروی خارجی مسئول رفتارهای اجتماعی نامناسب آن‌ها است، درگیر مقابله‌های معنوی شوند (بونفا-آرائوجو و همکاران، ۲۰۲۱). افرادی که در هنگام مواجهه با تجارب منفی زندگی یا تجربه هیجان‌های منفی از مقابله معنوی منفی استفاده می‌کنند اغلب به نفی هدف و معنای زندگی خود می‌پردازند. بر ضعف‌ها و محدودیت‌های خود تأکید می‌کنند و همچنین بر خطاها یا تخلفات خود تمرکز دارند (زندگی‌ام هیچ هدف و معنایی ندارد). دیگران را به‌عنوان موجوداتی خودخواه و خودمحور در نظر می‌گیرند (دیگران خودخواه، خودمحور و ریاکار هستند). خداوند را برای آنچه در زندگی‌شان اتفاق افتاده مقصر می‌دانند، از خداوند به خاطر اینکه آن‌ها را رها کرده خشمگین هستند و فکر می‌کنند که

خداوند آن‌ها را به خاطر گناهانشان تنبیه می‌کند (خارژینسکا، ۲۰۱۵). در همین راستا وسترز و همکاران (۲۰۱۴) معتقدند هنگامی که افراد احساس رها شدن و تنبیه شدن توسط خداوند می‌کنند به احتمال بیشتری برای رهایی از هیجان‌های منفی یا فرار از چیزهای نامطلوب خارجی، درگیر رفتار خودزنی غیرخودکشی می‌شوند. به عبارت دیگر، این افراد برای رهایی، فرار یا محافظت خود در برابر هیجان‌های منفی اقدام به خودزنی غیرخودکشی می‌کنند (داوود و همکاران، ۲۰۱۸؛ گرایت‌مایر و ساگیوگلو، ۲۰۲۱؛ ئومونته زوبل و همکاران، ۲۰۲۱). بنابراین خودزنی غیرخودکشی به عنوان تنظیم‌کننده هیجان‌ها، افکار یا حواس یا به عنوان خود تنبیهی یا ابزار پریشانی عمل می‌کند (کیارباش و همکاران، ۲۰۲۱).

در مجموع، نتایج این پژوهش نشان داد که مقابله معنوی منفی میانجی رابطه بین سه گانه‌های تاریک شخصیت و خودزنی غیرخودکشی نوجوانان است. روان‌درمانگران و مشاوران به خصوص هسته‌های مشاوره دانش‌آموزی می‌توانند برنامه‌هایی آموزشی و درمانی مبتنی بر فرایندهای آسیب‌شناختی فوق برای نوجوانان در معرض خطر طراحی و اجرا نمایند.

این پژوهش به صورت مقطعی در مورد دانش آموزان نوجوان ۱۶ تا ۱۹ سال شهر کرج انجام شده است، لذا پژوهش‌های طولی می‌توانند اطلاعات دقیق‌تری در مورد روابط متغیرها فراهم سازند. این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است؛ از این رو استنباط روابط علی به دلیل ماهیت متغیرها آسان به نظر نمی‌رسد. این پژوهش به صورت آنلاین درباره دانش آموزان نوجوان انجام شده است، لذا در تعمیم نتایج به نمونه‌های بالینی و یا سایر جمعیت‌های بالینی باید احتیاط کرد. در این پژوهش از ابزار خود گزارشی و به صورت آنلاین استفاده شده است، لذا امکان سوگیری یا مطلوبیت اجتماعی وجود دارد. پژوهش‌های آتی می‌توانند از روش‌های دیگر برای کاهش سوگیری استفاده کنند.

منابع

- حاجلو، ن؛ قاسمی‌نژاد، م. ع؛ انصار حسین، س. و سیدی اصل، ت. (۱۳۹۵). بررسی مقدماتی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه سه جنبه تاریک شخصیت. *روانشناسی بالینی و شخصیت*، ۱۴(۱)، ۱۳۷-۱۴۴. <https://doi.org/10.22070/14.1.137>
- American Psychiatric Association. (2022). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders*, Fifth Edition, Text Revision. American Psychiatric Association.
- Beomonte Zobel, S., Rossetti, R., Rogier, G., Velotti, P. (2021). On the road leading to non-suicidal self-injury: Brief report on narcissistic vulnerability and shame. *Mediterranean Journal of Clinical Psychology*, 9, 1. <https://doi.org/10.6092/2282-1619/mjcp-2853>
- Bonfá-Araújo, B., Lima-Costa, A. R., Couto, L. M. F., Baptista, M. N., & Hauck-Filho, N. (2021). The Dark core of personality: Individual's expression of locus of control and spirituality. *Primenjena Psihologija*, 14(4), 465-481. <https://doi.org/10.19090/pp.2021.4.465-481>
- Charzyńska, E. (2015). Multidimensional approach toward spiritual coping: Construction and validation of the Spiritual Coping Questionnaire (SCQ). *Journal of Religion and Health*, 54(5), 1629-1646. <https://doi.org/10.1007/s10943-014-9892-5>
- Dawood, S., Schroder, H. S., Donnellan, M. B., & Pincus, A. L. (2018). Pathological narcissism and nonsuicidal self-injury. *Journal of Personality Disorders*, 32(1), 87-108. <https://doi.org/10.1521/pedi.2017.31.291>
- Ghaderi, M., Ahi, Q., Vaziri, S., Mansouri, A., & Shahabizadeh, F. (2020). The mediating role of emotion regulation and intolerance of uncertainty in the relationship between childhood maltreatment and nonsuicidal self-injury in adolescents. *International Archives of Health Sciences*, 7, 96-103. DOI: 10.4103/iahs.iahs.21_20
- Ghorbani, N., Watson, P. J., Zarei, A., & Chen, Z. J. (2017). Muslim attitudes and spirituality: Relationships with Dark Triad and Harmony Control in Iranian teachers. *Mental Health, Religion & Culture*, 20(1), 20-30. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1080/13674676.2017.1320367>
- Gratz, K. L. (2001). Measurement of deliberate self-harm: Preliminary data on deliberate self-harm inventory. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 23(4), 253-263. <https://doi.org/10.1023/A:1012779403943>
- Greitemeyer, T., & Sagioglou, C. (2021). Predictors of nonsuicidal self-injury: The independent contribution of benign masochism and antisocial personality. *Personality and Individual Differences*, 168, e110380. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110380>
- Grubbs, J. B., Stauner, N., Wilt, J. A., & Exline, J. J. (2018). Narcissism and spirituality: Intersections of self, superiority, and the search for the sacred. In Hermann, A., Brunell, A., & Foster, J. (eds) *Handbook of trait narcissism: Key advances, research methods, and controversies*. International Publishing, Cham.
- Jonason, P. K., & Webster, G. D. (2010). The dirty dozen: A concise measure of the dark triad. *Psychological Assessment*, 22(2), 420-432. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/a0019265>
- Khodayarifard, M., Mansouri, A., Besharat, M. A., & Gholamali Lavasani, M. (2019). The standardization of spiritual coping questionnaire in student population. *Journal of Mental Health*, 21(4), 221-231. <https://doi.org/10.22038/jfmh.2019.14397>

- Kiærbech, H., Silviken, A., Lorem, G. F., Kristiansen, R. E., & Spein, A. R. (2021). Religion and health in arctic Norway- the association of religious and spiritual factors with suicidal behaviour in a mixed Sámi and Norwegian adult population- The SAMINOR 2 Questionnaire Survey. *International Journal of Circumpolar Health*, 80(1), 1949848. <https://doi.org/10.1080/22423982.2021.1949848>
- Kress, V. E., Newgent, R. A., Whitlock, J., & Mease, L. (2015). Spirituality/religiosity, life satisfaction, and life meaning as protective factors for nonsuicidal self-injury in college students. *Journal of College Counseling*, 18(2), 160-174. <https://doi.org/10.1002/jocc.12012>
- Łowicki, P., & Zajenkowski, M. (2017). No empathy for people nor for God: The relationship between the Dark Triad, religiosity and empathy. *Personality and Individual Differences*, 115, 169-173. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.02.012>
- Lyons, M. (2019). *The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy in everyday life*. London: Elsevier Academic Press.
- Meyers, L. S., Gamst, G. C., & Guarino, A. J. (2016). *Applied multivariate research: Design and interpretation*. LA: Sage.
- Nagy, L. M., Shanahan, M. L., & Seaford, S. P. (2023). Nonsuicidal self-injury and rumination: A meta-analysis. *Journal of Clinical Psychology*, 79(1), 7-27. <https://doi.org/10.1002/jclp.23394>
- Nock, M. K., Joiner, T. E., Jr, Gordon, K. H., Lloyd-Richardson, E., & Prinstein, M. J. (2006). Non-suicidal self-injury among adolescents: diagnostic correlates and relation to suicide attempts. *Psychiatry Research*, 144(1), 65-72. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2006.05.010>
- Plener, P. L., Kaess, M., Schmahl, C., Pollak, S., Fegert, J. M., & Brown, R. C. (2018). Nonsuicidal self-injury in adolescents. *Deutsches Arzteblatt International*, 115(3), 23-30. <https://doi.org/10.3238/arztebl.2018.0023>
- Sansone, R. A., & Wiederman, M. W. (2015). Religiosity/spirituality: Relationships with non-suicidal self-harm behaviors and attempted suicide. *The International Journal of Social Psychiatry*, 61(8), 762-767. <https://doi.org/10.1177/0020764015579738>
- Westers, N. J., Rehfuss, M., Olson, L., & Wiemann, C. M. (2014). An exploration of adolescent nonsuicidal self-injury and religious coping. *International Journal of Adolescent Medicine and Health*, 26(3), 345-349. <https://doi.org/10.1515/ijamh-2013-0314>
- Zhu, J., Chen, Y., & Su, B. (2020). Non-suicidal self-injury in adolescence: Longitudinal evidence of recursive associations with adolescent depression and parental rejection. *Journal of Adolescence*, 84, 36-44. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2020.08.002>